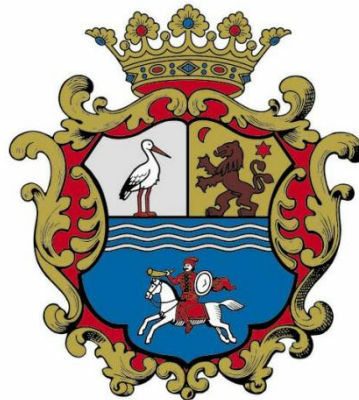

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
2014 – 2019. évi
Gazdasági Programja

Elfogadta:

a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés
3/2015. (II.13.) számú határozatával

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Bevezetés	3
II.	Célkitűzések	4
III.	Feladatok	4
	1. A gazdálkodás feltételrendszere	4
	1.1. Költségvetési feltételek	4
	1.2. Ellenőrzés	6
	2. Megyefejlesztés	6
	2.1. Területi tervezés	6
	2.2. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásainak felhasználása	7
	2.3. Kiemelt fejlesztési célkitűzések	7
	2.4. Egyéb forrásokból megvalósítható fejlesztések	8
	3. Az önkormányzat kapcsolatrendszere	9
	3.1. „Hazai” kapcsolatok	9
	3.2. Nemzetközi és nemzeti kapcsolatok	10
	3.3. Társadalompolitikai feladatok	10
IV.	A program megvalósításának feltételei	11

I. Bevezetés

A 2012. év a hazai önkormányzatok életében jelentős fordulatot hozott, különösen igaz ez a megyei önkormányzatokra. A törvényi szabályozás szerint „A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározott területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.”

Az önkormányzati törvény 116.§-a szerint az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit legalább a képviselő-testület megbízatásának időtartamára gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti. A dokumentumnak tartalmaznia kell mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat a megyei fejlesztési elképzelésekkel és az önkormányzati költségvetési lehetőségekkel összhangban, amelyek a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok figyelembevételével az önkormányzat által ellátandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A program tehát az önkormányzat átfogó, a közgyűlés és a hivatal választási ciklusra szóló gazdasági és stratégiai tervdokumentuma, ami meghatározza a munkavégzés kereteit.

A megyei önkormányzatok az előző ciklusban megkapták a **2014-2020** közötti Európai Unió fejlesztési ciklusra való **megyei felkészülés végzésének tervezői jogosítványait**. Ennek keretében a hatályos szabályozáshoz igazodva elfogadásra került a Jász-Nagykun-Szolnok **Megyei Területfejlesztési Koncepció** és a Jász-Nagykun-Szolnok **Megyei Területfejlesztési Program**, illetve elkészült a megyébe jutó források felhasználását biztosító Jász-Nagykun-Szolnok **Megyei Integrált Területi Program első változata** és kidolgozásra kerültek **ágazati operatív programok megyei részdokumentumai**.

A tervek végrehajtásában körvonalazódó aktív megyei önkormányzati szerepvállalás, a fenti tervdokumentumokban foglaltak megvalósításának biztosítása az az alapvető szempont, amely jelen program kialakításánál meghatározó volt.

II. Célkitűzések

A megye fejlődésének eddigi eredményei és sajátosságai – az ország keleti felének egyik legiparosodottabb megyéje, ahol a Tisza mentén fejlettségbeli kettéhasadás tapasztalható, a fogyó népesség ellenére folyamatos az infrastrukturális felzárkózás, az alapvetően vidékies területen magas a környezeti és természeti kockázat, a 2007-2013 közötti uniós fejlesztési ciklus eredményesen zárul – figyelembevételével csak a megkezdett út folytatása lehet az alapcél.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat **stratégiai célja** a választási ciklusra:

**a megye felzárkózása folytatásának biztosítása
a területi önkormányzatiság eszközeivel.**

Ezen belül kiemelendő:

- a megyei önkormányzat stabil gazdálkodásának fenntartása,
- a mindenkori feladatokhoz igazodó testületi, hivatali és vállalkozási struktúra kialakítása,
- a 2014-2020 közötti uniós fejlesztési források megyébe dedikált keretei felhasználásának területileg differenciált irányítása és a szükséges feltételek folyamatos biztosítása,
- a megye társadalmi-gazdasági problémái megoldása érdekében való erőteljes fellépés, kiemelten a többlet forrásszerzés és a projektgenerálás terén,
- a megye köz-, üzleti- és civil szférájával való együttműködés erősítése, részbeni megújítása.

III. Feladatok

1. A gazdálkodás feltételrendszere

1.1. Költségvetési feltételek

A helyi önkormányzatokról szóló új törvény alapján a korábbi önkormányzati feladatok jelentős részét az állam közvetlenül biztosítja. A konszolidálás, a feladatáthelyezés a megyei önkormányzatokat érintően 2012-ben megtörtént.

A feladatrendszer átalakítása miatt alapvetően megváltozott a megyei önkormányzat gazdasági alapja.

A megyei önkormányzat – mint az államháztartás része – pénzügyi-gazdasági helyzete vonatkozásában nem függetleníthető a makrogazdasági folyamatoktól:

- meghatározóak a makrogazdasági mutatók: a GDP, az infláció mértéke, a közösségi fogyasztás lehetőségének arányai és a beruházási ráta;
- a jogszabályok alapján ellátandó közszolgáltatási feladatok összetétele és mértéke.

A költségvetési politika kiemelt területei az éves költségvetési törvényekben változhatnak, ami folyamatos alkalmazkodást igényel. A megyei önkormányzat által vállalt feladatok megvalósítása évente a költségvetési rendeletben realizálódhat a tényleges pénzügyi lehetőségektől és a pályázati forrásoktól függően.

A megyei önkormányzat költségvetésének kiadási lehetőségeit és korlátait döntően meghatározták az ellátandó feladatokhoz kapcsolódó források:

- a központi költségvetésből kapott működési támogatás;
- a saját bevételek mértéke;
- a pályázati források és feltételek.

A megyei önkormányzat 2012-től a Magyar Államkincstárnál köteles vezetni a fizetési számláját, hitelfelvételre nem jogosult.

A megyei önkormányzatok finanszírozása 2012. év óta központi feladatalapú támogatással történik, amely alapvetően meghatározta a működési kiadásokat és a likviditási helyzetet.

A hatékony és racionális gazdálkodás folyamatosan szükségessé teszi:

- a célszerű, hatékony költségtakarékos struktúrák kialakítását;
- a kiadások, kötelezettségvállalások folyamatos elemzését, felülvizsgálatát.

A gazdálkodásban továbbra is biztosítani szükséges az alábbi államháztartási és számviteli alapelveket:

- pénzügyi egyensúly megtartása,
- működőképesség biztosítása,
- kötelező feladatok ellátása,
- a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti kötelező juttatások biztosítása,
- a halaszthatatlan fejlesztési és felújítási feladatok végrehajtása,
- a közpénzek hatékony és ellenőrizhető felhasználása,
- a tervezés és beszámolás teljes körűsége és nyilvánossága.

Racionális gazdálkodással és a pályázatok teljes körű feltárásával kell biztosítani a megyei önkormányzat működőképességét. Az egyensúly megteremtése érdekében a feladatokat rangsorolni és racionalizálni szükséges.

1.2. Ellenőrzés

A megyei önkormányzatnál a belső ellenőr a 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet, a Belső Ellenőrzési Kézikönyv és az éves munkaterv alapján végzi az ellenőrzéseket. Az önkormányzat célkitűzései határozzák meg a kapcsolódó belső ellenőrzési célokat.

Az önkormányzat 2012. évtől átalakult. A feladatrendszerhez kell igazítani az ellenőrzési feladatokat is. Az ellenőrzésnek elemezni, vizsgálni kell a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, az elszámolások megfelelőségét, a beszámolók valóságát. A feladatok ellátásánál a gazdaságos és költségtakarékos prioritásoknak kell érvényesülnie, ezért elsődlegesen a pénzügyi, a gazdaságossági és teljesítményellenőrzésekre van szükség.

A belső ellenőrzés feladata elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelést, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét.

Az ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, az ellenőrzési tapasztalatok hasznosítása súlyponti feladatot képez.

2. Megyefejlesztés

2.1. Területi tervezés

A megyei önkormányzat területi önkormányzatként való működésének kiemelkedő területe a különféle koncepcionális-, stratégiai- és operatív tervdokumentumok kialakítása, megvalósításuk elősegítése és koordinálása.

Az önkormányzati ciklusban feladat:

- a 2014-2020 közötti uniós ciklusban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programból /TOP/ a megyébe dedikált források felhasználását biztosító megyei integrált területi program /ITP/ véglegesítése és éves aktualizálása,
- a megyei területfejlesztési koncepció és a megyei területfejlesztési program szükség szerinti felülvizsgálata és megvalósulásának folyamatos értékelése,
- a megyei területrendezési terv módosítása,
- az új megyei környezetvédelmi program és az új megyei turisztikai program kidolgozása,

- a Tisza-tó térsége kiemelt fejlesztésének biztosításához szükséges tervdokumentumok kialakítása,
- a Tisza folyó jövőbeni hasznosítására vonatkozó nemzetközi stratégia megfogalmazása.

2.2. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásainak felhasználása

A TOP megyébe dedikált keretei felhasználása a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Programban /ITP/ foglaltak szerint, a hatályos uniós és hazai jogszabályi környezet szerint történik.

Az ITP kialakítása és végrehajtása során követendő elvek az alábbiak:

- az előző években folytatott megyei tervező munka eredményeként kialakított projektcsomagok és projektek képezzék a tovább tervezés alapját az értelemszerű aktualizálások mellett,
- az ITP végrehajtásában a megyei önkormányzatra háruló feladatok segítése és megalapozása érdekében keretmegállapodás kötése indokolt a településekkel a megvalósítani kívánt fejlesztésekről,
- a gazdaságfejlesztési célok igazodjanak a megye 4 együttkezelendő térségéhez, egyaránt biztosítsák a fejlettebb Jászság és Szolnok-Törökszentmiklós-Martfű térség dinamizmusának fenntartását és a belső periféria jellegű Nagykunság-Tisza-tavi térség és Mezőtúr térsége-Tiszazug felzárkózásának kibontakozását mind a gazdasági infrastruktúra, mind a humán erőforrás terén,
- el kell érni, hogy minden településen valósuljon meg legalább egy uniós projekt,
- a járási fejlettségi különbségei is kerüljenek figyelembe vételre a népességszám mellett a településfejlesztési feladatok projektjei forrás allokációjánál,
- a megyei közgyűlés bizottsági szerkezete, a megyei önkormányzati hivatal belső szervezeti rendje és a megyei önkormányzat vállalkozásai struktúrája alapvetően az ITP végrehajtásának szükségleteihez igazodjon, kialakítva a lehetséges feladat és munkamegosztást.

2.3. Kiemelt fejlesztési célkitűzések

A megye társadalmi-gazdasági felzárkózása alapvetően az ágazati operatív programokban szereplő forrásoktól és a hazai fejlesztési lehetőségektől függ, mivel ezek nagyságrendje többszöröse a megyei hatáskörbe adott pénzügyi eszközöknek. A megalapozó megyei tervezés során keret jelleggel megfogalmazódtak a meghatározó fejlesztési célkitűzések.

Ezek a következők:

- a meghatározó közúti közlekedési irányok fejlesztésének biztosítása – M4 Pest megyei szakasza és megyén belüli keleti szakasza, M8 Szolnok-Kecskemét, M44 Tiszakürt-Kondoros, 32. számú és 34. számú főutak rekonstrukciója, a jászberényi elkerülő befejezése – uniós és hazai forrásokból az előkészítés folytatásával és a megvalósítás ütemezett megkezdése,
- a megye keleti fele újraiparosítása,
- a megye lakossága egészségi állapotának javítása, képzettségének növelése, munkaerőpiaci esélyeinek bővítése,
- a mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozás összehangolt fejlesztése,
- a megye turisztikai potenciáljának bővítése és gazdasági súlyának fokozása, amelyet a megújult marketing tevékenység is szolgál,
- a megye bel- és árvízi biztonsága feltételeinek továbbépítése,
- az ivóvízminőség-javítás és a korszerű hulladékgazdálkodás teljes körűvé tétele, a szennyvíz kezelés biztosítása a kistelepüléseken is.

A megyei önkormányzat az integrálás, a koordinálás, az orientálás és az informálás eszközein keresztül segítheti a megye köz- és üzleti szférája pályázati aktivitásának növekedését. A konkrét projektgenerálási tevékenység és a területi koordináció végzése az országos és megyei kormányzati szervekkel, a települési önkormányzatokkal és a vállalkozásokkal, valamint ezek szerveződéseivel és a civil szervezetekkel való újszerű, „napi” kapcsolatot feltételezi.

2.4. Egyéb forrásokból megvalósítható fejlesztések

Az ország helyzetének ismeretében a megvalósítani kívánt fejlesztések zömmel a jövőben is uniós forrásokból lesznek finanszírozhatók. Azonban számos olyan jogos szükséglet fogalmazódott meg az eddigi tervezés során is, amelynek megvalósításához nem fog közösségi forrás rendelkezésre állni. Ezekben a területeken meghatározó lesz a hazai pénzeszközök biztosíthatósága, amelyek megalapozásához elengedhetetlen a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetségének fellépése. Alapvető feltétel, hogy az ország gazdasági növekedése tartós legyen. Ezért szükséges az uniós források 60%-ának gazdaságfejlesztésre fordítása, amiben TOP-on keresztül a megyéknek is eminens szerepe van. A hazai források eredményes hasznosítása megyénk esetében még hangsúlyosabb, mivel a határon átnyúló fejlesztési eszközökhöz való hozzáférésünk országhatár hiányában esetleges.

Az alábbi területeken van fokozott igény a haza források bevonására:

- a megye állami közúthálózata fenntartására és felújítására fordítható keret érdemi növelése,
- a belterületi utak felújítása,
- a térségi felzárkózás kibontakoztatása a négy elmaradott – Jászapáti, Karcagi, Kunhegyesi, Kunszentmártoni – járásban,

- a Tisza-tó térsége kiemelt fejlesztése,
- a Tisza folyót érintő természeti és környezeti kockázatok csökkentése és megelőzése egy nemzetközi program keretében,
- a fiatalok megyében maradásának ösztönzése, támogatása,
- sportfejlesztések megvalósítása.

A fenti feladatok megvalósítása alapvetően projektgeneráláson és területi koordináción keresztül biztosítható.

3. Az önkormányzat kapcsolatrendszere

3.1. „Hazai” kapcsolatok

A megyei önkormányzat kapcsolatai további erősítése több területen és síkon lehetséges és fontos annak érdekében, hogy fokozódjon a megyei önkormányzat fejlesztési területi centrumként való működésének megismertetése és elfogadtatása a megye társadalmával. A hagyományos eszközök és formák mellett bátran kell élni az újakkal is, kifejezve a megyei önkormányzat nyitottságát a minden irányú partnerségben.

Ezen belül kiemelendő:

- regionális és megyei területfejlesztési konzultációs fórumok adta lehetőségek és a szomszéd megyékkel való együttműködés aktívabb hasznosítása,
- a Tisza-menti és a Tisza-tavi együttműködés erősítése,
- a települési kapcsolatok bővítése,
- a megyében működő kormányzati szervekkel, vállalkozási szerveződésekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal és egyes társadalmi és üzleti csoportokkal – ifjúság, idősek, cigányság, agrárvállalkozók, TOP vállalkozások – való együttműködés szervezetté és rendszeressé tétele fórumok és kerekasztalok működtetésén keresztül,
- a megyei és országos médiával kialakított együttműködés értékalapú fejlesztése,
- a megyei önkormányzat honlapjának és elektronikus megjelenéseinek tartalmi bővítése,
- a megyei önkormányzat által szervezett hivatalos események és a megyei kiadványok tematikus egységesítése, kiemelt tekintettel a jászkun összetartozás tudatosítására,
- a megyei önkormányzat által ellátandó feladatok együttműködési megállapodások keretében való kiszervezésének növelése, meghatározóan a megyei tulajdonú területfejlesztési feladatokat ellátó non-profit gazdasági társaságokhoz a költséghatékonyság mérlegelésével,
- a turisztikai marketing tevékenység munkamegosztásban történő ellátása a regionális-, megyei- és helyi társszervezetekkel együttműködve.

3.2. Nemzetközi és nemzeti kapcsolatok

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat az egyik legkiterjedtebb határon túli együttműködési rendszerrel rendelkezik. Az előző önkormányzati ciklusban megújult kapcsolatrendszer biztos alapot nyújt a továbbvitelhez. Fokozni szükséges azonban a gazdaságfejlesztési együttműködések terén a nemzetközi és nemzeti kapcsolatok terén a konkrét feladatok mindig az éves költségvetésben, annak lehetőségeihez igazodva rögzíthetők.

A nemzetközi és nemzeti együttműködések fő célterületei:

- a szomszédos országok magyarság lakta területeivel való kapcsolat erősítése, a helyben maradás támogatása, az uniós csatlakozási folyamat és az autonómia törekvések segítése,
- a keleti nyitás folytatása,
- a meglévő együttműködések racionalizálása,
- a megyei önkormányzat közvetítő szerepének erősítése.

3.3. Társadalompolitikai feladatok

A megyei önkormányzatok a jövőben is ellátnak olyan társadalompolitikai feladatokat, amelyek biztosítása területi szinten elengedhetetlen, hagyományos és az állami szervek által nem biztosítható. Fenntarthatóságuknál problémát jelenthet, hogy ezek meghatározóan önként vállalt feladatok és finanszírozásuk a mindenkori költségvetési lehetőségek függvénye.

A megyei önkormányzat a következő feladatok ellátását kívánja biztosítani:

- a kiemelkedő szakmai tevékenységek elismerésére kialakított kitüntető díjak és címek rendszerének fenntartása – megfontolandó ezek körének felülvizsgálata a ciklus második felében,
- a megyei értéktár bővítése, törekedve a kategóriák és a megye térségei közötti arányosságra és a minőség tartós biztosítására,
- a népesség egészségi állapota javításának segítése érdekében a megyei parlagra alap és a kistéleplési szűrőprogramok támogatása,
- a tehetséges fiatalok tanulmányainak és letelepedésének segítése,
- a sportszervezési feladatok végzése,
- az esélyegyenlőség általános biztosításának elősegítése,
- a cigányság társadalmi-gazdasági helyzetének javítását szolgáló elképzelések támogatása.

IV. A program megvalósításának feltételei

A megfogalmazott célok és feladatok megvalósítása egységes és célorientált folyamatos cselekvést igényel.

Ezek között meghatározó:

- a megyei közgyűlés, a bizottságok és a megyei önkormányzati hivatal tudatos, aktív és kezdeményező szerepvállalása döntően szolgálja a kitűzött célok megvalósulását,
- a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetségén keresztül kifejtett érdemi érdekérvényesítés és párbeszéd elengedhetetlen a megyék feladatvállalásainak teljesüléséhez,
- a megyei önkormányzat meghatározó területfejlesztési feladatainak szakszerű és színvonalas ellátása nagyfokú rugalmasságot, stabil kapcsolatrendszert igényel, különösen a települési önkormányzatok és az érintett kormányzati szervek felé,
- a megyei önkormányzatok kötelező feladatainak ellátása – így a megyébe dedikált uniós források felhasználásának irányítása – csak nagyobb állami költségvetési szerepvállalással tartható fenn.